

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Рев 13987/2022
02.02.2023. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: Бранислава Босиљковића, председника већа, Драгане Бољевић и др Илије Зиндовића, чланова већа, у парници тужилаца АА и ББ, обоје са пребивалиштем у ..., чији је пуномоћник Влатко Јокић адвокат из ..., против тужених ВВ из ... и ГГ из ..., који је преминуо, а кога су наследили супруга ДД и син ЂЂ из ..., чији је заједнички пуномоћник Милош Антоновић адвокат из ..., и по противтужби тужених-противтужилаца ВВ из ... и сада ДД и ЂЂ, обоје из ..., против тужилаца-противтужених АА и ББ, ради утврђења права својине, одлучујући о ревизијама парничних странака изјављеним против пресуде Апелационог суда у Крагујевцу Гж 2804/21 од 17.05.2022. године, у седници одржаној 02.02.2023. године, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈАЈУ СЕ као неосноване ревизије тужилаца и тужених изјављене против пресуде Апелационог суда у Крагујевцу Гж 2804/21 од 17.05.2022. године.

Образложење

Пресудом Апелационог суда у Крагујевцу Гж 2804/21 од 17.05.2022. године, ставом првим изреке, укинута је пресуда Основног суда у Краљеву П 1617/15 од 21.12.2016. године. Ставом другим изреке, делимично је усвојен тужбени захтев тужилаца АА и ББ којим су тражили да се утврди према туженима ВВ и ГГ - сада ДД и ЂЂ, да су тужени АА и ББ власници породичне стамбене зграде број ... спратности приземље плус спрат постојеће на кп. бр. .../... КО ... уписану у лист непокретности број ... КО ..., површине у основи 93м² са уделом од идеалне ½, те да се обавезу тужени-противтужиоци да ово право признају тужиоцима-противтуженима, те да пресуда служи као основ за упис права својине код РГЗ СКН Краљево, све у року од 15 дана. Ставом трећим изреке, одбијен је тужбени захтев тужилаца АА и ББ, којим су тражили да се утврди према туженима ВВ и ГГ – сада ДД и ЂЂ, да су тужиоци АА и ББ власници породичне стамбене зграде број ..., спратности приземље плус спрат, постојећа на кп. бр. .../... КО ... уписана у лист непокретности број ... КО ..., површине у основи 93м² са уделом од ½ идеалне, те да се са лицима и стварима иселе из предметне куће и предају у посед тужиоцима-противтуженима, као неоснован. Ставом четвртим изреке, одбијен је противтужбени захтев туженог-противтужиоца ВВ па је утврђено према тужиоцима-противтуженима АА и ББ, да је тужени-противтужилац ВВ власник породично-стамбене зграде на кп. број .../... КО ... која се састоји од приземља површине 70,52м² и спрата површине 74,80м² што су му дужни признати и да та

пресуда има служити туженом-противтужиоцу ВВ као основ за упис права код Службе за катастар непокретности Краљево, све у року од 15 дана, као неоснован. Ставом петим изреке, одбијен је противтужбени захтев тужених-противтужилаца ДД и ЂЂ, којим су тражили да се утврди према тужиоцима-противтуженима АА и ББ, да су тужени-противтужиоци ДД од оца ЕЕ из ... и ЂЂ од оца ГГ из ... власници по идеалне $\frac{1}{2}$ зиданог локала (једна просторија и један WC) површине 24м² на кп. бр. .../... КО ... а који се налази у склопу постојеће спратне породичне стамбене зграде на истој парцели, што су им исти дужни признати и ова пресуда им има служити као основ за упис права својине код Службе за катастар непокретности Краљево, све у року од 15 дана по пријему пресуде, као неоснован. Ставом шестим изреке, обавезани су тужени да тужиоцима на име трошкова парничног поступка исплате износ од 289.375,00 динара у року од 15 дана од дана пријема пресуде под претњом принудног извршења.

Против правноснажне пресуде донете у другом степену, ревизије су изјавили тужиоци и тужени и то: тужиоци-противтужени у односу на став трећи и шести изреке, а тужени-противтужиоци у односу на став први, други, четврти, петим и шести изреке, због погрешне примене материјалног права.

Тужени-противтужиоци су доставили одговор на ревизију тужилаца.

Одлучујући о изјављеним ревизијама, на основу члана 408. и члана 403. став 2. тачка 3. ЗПП, Врховни касациони суд је нашао да ревизије нису основане.

У поступку није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. ЗПП, на коју Врховни касациони суд пази по службеној дужности.

Према утврђеном чињеничном стању, сада покојни ЖЖ и тужени-противтужилац ВВ су рођена браћа. Тужени ВВ је у својству купца са 33 као продавцем дана 15.07.1969. године закључио уговор о купопродаји дела кп. бр. .../... КО ... у површини од 663м² за цену од 19.000 нових динара у присуству два сведока ИИ и ЈЈ, који су својим потписом утврдили да је купопродајна цена исплаћена, а предметни уговор није оверен. Катастарска парцела бр. ..., а касније кп. бр. .../... и кп. бр. .../... су првим премером биле уписане најпре као власништво 33, у току 1971. године ове парцеле су спојене у парцелу која сада носи ознаку .../... и иста је уписана као друштвена својина, корисник Природно лечилиште Матарушка Бања. Право својине је укњижено на Републику Србију, с тим што је тужени ВВ уписан као власник породично-стамбене зграде која је изграђена на кп. бр. .../... КО ВВ је започео градњу спорне куће 1969. године али је против њега покренут прекршајни поступак и решењем судије за прекршаје Уп број 4959/69 од 19.01.1970. године кажњен је новчаном казном зато што је без одобрења за градњу започео градњу објекта на наведеној парцели. По завршетку приземља наведеног објекта тужени ВВ се са супругом и сином ГГ, туженим у овој парници, уселио у једну од просторија у приземљу куће иако у истој није било ни струје ни воде из разлога да кућа не буде порушена по налогу инспекције. Правни претходник тужилаца сада пок. ЖЖ је 1967. године отишао за Из ... је, на име туженог ВВ када је започета градња куће слао новац ради изградње куће у укупном износу од 4.400 аустралијских долара. Након тога ЖЖ први пут долази из у ... 1975. године са супругом и сином тужиоцем-

противтуженим ББ. У ... борави од априла до октобра месеца у кући. Да би се наставила градња куће подигао је новчани износ код банке од 10.000 аустралијских долара. У мају је настављена изградња стамбеног објекта, при чему је озидан један спрат и поткровље. Око радова се ангажовао тужени ВВ је набављао и плаћао материјал за градњу, ангажовао је и плаћао мајсторе, а део радова су изведени мобом. Део радова је ВВ враћао тако што одређени мајстори му нису наплаћивали радове, али је он то морао да врати својим радом. Након што је озидан спрат куће и пок. ЖЖ утрошио новац који је донео из ..., одлучио је да се са својом породицом врати у ..., а кућу је оставио на коришћење свом брату ВВ да станује у тој кући са својом супругом. ВВ је у кући становао до 1983. године. Није плаћао закуп ЖЖ, али се у току 1983. године по налогу ЖЖ иселио зато што је наводно упропаштавао кућу. Кључеве по налогу ЖЖ, предао је сину туженог ВВ, сада покојном ГГ који се са супругом и сином, овде сада туженим ЂЂ, уселио у кућу. ЖЖ је у ... поново дошао у мају 1991. године са супругом и ћерком, сада тужиљом. У кући су се задржали месец дана. У току 2006. године у ... су дошли тужиоци са мајком, купили су ствари за спратни део куће и задржали се две три недеље, када је настао неспоразум између тужилаца и тужених у погледу власништва над кућом. Вештачењем вештака грађевинске струке утврђено је да је вредност породично-стамбене зграде која је саграђена 1975. године изражена у динарима и по тадашњим ценама у висини од 201.960,00 динара, што изражено у аустралијским доларима износи 9.985 аустралијских долара. Учешће материјала и рада у укупној вредности је 65% - материјал, а 35% рад. Сви саслушани сведоци указују на околност да се око радова ангажовао тужени ЖЖ, али да не знају ко је финансирао изградњу спорног стамбеног објекта. У току 1961. године тужени ВВ је саградио кућу у ..., а у току 1980. године исту је додатно адаптирао.

При овако утврђеном чињеничном стању, а које је утврђено након отварања расправе пред другостепеним судом, полазећи од одредбе чл. 22. и 32. Закона о основама својинскоправних односа, другостепени суд је нашао да је тужбени захтев тужилаца делимично основан, а тужбени захтев тужених-противтужилаца неоснован из следећих разлога:

Наиме, другостепени суд налази да је у току поступка несумњиво утврђено да је спорни објекат у ... грађен средствима правног претходника тужилаца ЖЖ, чији су они наследници. Исти је спремио из ... 1969. године 4.400 аустралијских долара, а приликом боравка у ... 1975. године подигао је 10.000 аустралијских долара ради куповине материјала и наставка градње спратног дела куће и поткровља. О томе постоје материјални докази, па суд закључује да је објекат у ... грађен практично од средстава које је обезбедио правни претходник тужилаца ЖЖ. Тужиоци су наследници покојног ЖЖ, те да стога имају право на утврђење права својине на предметном објекту, при чему нижестепени суд налази да је захтев основан у делу од $\frac{1}{2}$ и у том делу захтев усвојио. У преосталом делу тужбени захтев је одбио, налазећи да се ВВ, брат покојног ЖЖ ангажовао око изградње објекта, да је исти купио плац за градњу објекта, да је велики део радова одрађен на мобу захваљујући ВВ, а да је ВВ касније морао да враћа део дневница код других људи одрађивањем физичким радом те да се може закључити да је тај удео о улагању у изградњу заједничког објекта правног претходника тужилаца и овде туженог ВВ подједнак. Стога је у преосталом делу тужбени захтев тужилаца за $\frac{1}{2}$ својине на предметном објекту одбијен као неоснован.

Суд је одбио и тужбени захтев тужиоца ВВ да се утврди да је власник на спорном објекту а ово из разлога што је у току поступка утврђено да су Служби за катастар непокретности тужени ВВ води као власник објекта тј. исти је укњижен као власник па стога исти нема правни интерес за утврђивање власништва на том објекту по поднетој противтужби. Суд је нашао да је неоснован тужбени захтев тужених-противтужилаца ДД и ЂЂ из ... на предметном локалу који се налази у приземљу спорног објекта из разлога што исти на лицу места нису предлагали идентификовање предметног локала нити су означили тачну површину ни положај истог па је стога одбијен њихов противтужбени захтев као неоснован.

Сходно одлуци о главној ствари донета је одлука о трошковима поступка.

По оцени Врховног касационог суда, имајући у виду утврђено чињенично стање, а које је другостепени суд утврдио након отварања расправе, правилно је извео правни закључак о делимично основаности тужбеног захтева тужилаца. Изведени докази несумњиво указују на околност да је финансирање објекта вршено од новца који је дао брат туженог ВВ, тј. правни претходник тужилаца ЖЖ, који је део новца послао из ... у висини 4.400 аустралијских долара а део новца 10.000 аустралијских долара је подигао приликом боравка у ... у току 1975. године када је завршен спрат и поткровље, а након тога је купљен и намештај за предметни објекат. Правилно је закључио другостепени суд да је и тужени ВВ учествовао у изградњи предметног објекта. Ово из разлога што се исти организовао око изградње те куће, набављања материјала, обезбеђивао радну снагу, део објекта је грађен на мобу захваљујући његовим пријатељима, а део радова од лица која су му помогла на моби тужени-противтужилац ВВ је морао да одрађује код истих. Стога је правилно закључио другостепени суд да сходно цитираним законским одредбама може се извести закључак да је и тужени ЖЖ учествовао у изградњи спорног објекта (тим пре што је учествовао и у куповини назначене парцеле, која у то време није могла да буде предмет промета) али без те чињенице није ни могла бити започета изградња спорног објекта.

Правилан је и закључак другостепеног суда у погледу неоснованости тужбеног захтева тужених-противтужилаца ДД и ЂЂ али не само из разлога које је навео у пресуди већ из разлога што је списа предмета произлази да је спорни објекат укњижен на име ВВ из Спорни локал се налази у саставу објекта који је укњижен на ВВ па је у случају подношења оваквог захтева од стране тужених-противтужилаца ДД и ЂЂ било неопходно да као тужени буде означен ВВ. Евидентно је да у овом случају постоји недостатак потпуне пасивне легитимације па је и поред разлога које је навео другостепени суд одлука у погледу одбијања тужбеног захтева ДД и ЂЂ правилна.

Наводима из ревизија не доводи се у питање правилност побијане одлуке. Разлоге које је дао другостепени суд у свему прихвата и Врховни касациони суд налазећи да је оцена изведених доказа извршена правилно, имајући у виду да је објекат рађен са средствима правног претходника тужиоца али да је све радове око тога био ангажован тужени ВВ, да је и сам радио на изградњи објекта, ангажовао се око куповине плаца који је уговор закључио на своје име, те да је правна аргументација у том погледу другостепеног суда прихватљива да се може сматрати да су пок. ЖЖ и ВВ заједнички улагали у изградњу назначеног објекта. При овоме мора се имати у виду и

чињеница да је ангажовање око набавке материјала и ангажовање радника за изградњу објекта, захтевало одређено време а све то је предузимао ВВ и сам је учествовао у извођењу радова и враћању дневница другим лицима која су долазила и вршила извођење одређених радова на објекту, а исте радове нису наплаћивали. Стога се контрадикторни наводи и једне и друге стране (тужилаца и тужених) у погледу тврдње ко је искључиво финансирао назначени објекат не могу прихватити као априори меродавни за извођење правног закључка о учешћу лица која су градила спорни објекат и њиховог доприноса у тој изградњи. У току поступка није посебно доказано да је објекат наменски рађен за одређено лице, па сходно свему томе, не могу се прихватити наводи из ревизија ниједне од странака у смислу да исти могу довести до другачије одлуке суда.

Имајући у виду напред изнето, на основу члана 414. став 1. ЗПП одлучено је као у изреци.

**Председник већа - судија
Бранислав Босиљковић,с.р.**

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић